

1 @Terciární vzdělávání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

---

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.*

OBSAH

1@Terciární vzdělávání	1
A) 2@Společné otázky	II
3@Utváření terciárního sektoru vzdělávání.....	II
3@Potřeby hospodářství a společnosti se velmi rychle vyvíjejí.....	IV
B) 2@Cíle a struktura terciárního vzdělávání	V
3@Struktura úrovní vzdělání	V
3@ Institucionální struktura terciárního sektoru vzdělávání	VI
C) 2@. Kvantitativní prognóza účasti na terciárním vzdělávání.....	VIII
3@K dosažení uvedeného cíle předpokládáme, že:.....	VIII
1@Sloupce	X

str. -I-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
 Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
 Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
 registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.

A) 2@SPOLEČNÉ OTÁZKY

3@Utváření terciárního sektoru vzdělávání

Terciárním sektorem vzdělávání se rozumí všechny typy státem uznaného vzdělávání občanů, navazující na úplné střední všeobecné vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitní zkouškou.

Přes značnou rozmanitost forem má terciární sektor vzdělávání některé obecné rysy, které jej odlišují od ostatních sektorů a které umožňují, aby byl nahlížen a pojednáván jako celek. Vzdělávají se zde dospělí lidé s plnou právní odpovědností, samostatní v rozhodování, s výraznou motivací a zodpovědným přístupem ke vzdělání. Vztah mezi učiteli a studenty vytváří prostor pro jiné formy vzdělávání a odpovídající vliv studentů na chod vzdělávacích institucí. Nebývale rychlý vědecký a technický rozvoj se v největší míře promítá právě do terciárního vzdělávání, které není trvale možné bez aktivní výzkumné a další tvůrčí činnosti učitelů a podle typu vzdělávací instituce i studentů.

V terciárním sektoru se dosahuje nejvyšších stupňů vzdělání, jeho úroveň tedy značně ovlivňuje kvalitu života celé společnosti. Má dokonce zásadní vliv na celou vzdělávací soustavu, neboť učitelé pro všechny stupně škol jsou vzdělávání právě v tomto sektoru. Instituce terciárního vzdělávání jako jeden ze základních prvků infrastruktury regionu a státu poskytují služby i ostatním občanům. To znamená, že mimo jiné nabízejí vzdělání formou specializačních, inovačních, rekvalifikačních, jazykových a dalších kurzů v rámci celoživotního vzdělávání. (Termín „celoživotní vzdělávání“ je v celé části III o terciárním vzdělávání používán ve smyslu jeho vymezení v zákoně č. 111/1998 Sb. o vysokých školách.) Výrazná spolupráce s regionem je nezbytná pro rozvoj obou zúčastněných partnerů – škol a samosprávných institucí v regionu.

Utváření terciárního sektoru vzdělávání v české vzdělávací soustavě sleduje tyto záměry:

- ☺ Hlavním záměrem je vytvořit bohatě diverzifikovaný terciární sektor vzdělávání, s dostatečnou kapacitou, v maximální míře prostupný, umožňující změnu nebo pokračování ve studiu – v každém věku a v každé době. Bude tak umožněno využít specifických předpokladů, požadavků i potřeb uchazečů o studium a profilovat absolventy tak, aby se uplatnili na trhu práce.

str. -II-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- ☺ V souladu s jedním z hlavních cílů vzdělávací politiky vlády ČR je potřeba umožnit do roku 2005 polovině populačního ročníku 19letých, aby mohla nastoupit do některého z typů terciárního vzdělávání.
- ☺ Bude přitom zajištěn rovný a v maximální míře otevřený přístup ke vzdělání vylučující diskriminaci z jakéhokoliv důvodu.
- ☺ V souladu se světovým trendem bude zdůrazňován koncept celoživotního učení, k jehož rozvoji je nutná rozmanitá a prostupná struktura nejen terciárního sektoru, ale celého vzdělávacího systému, nabízející moderní formy studia s využitím informačních a komunikačních technologií.
- ☺ Naší vizí se stane ambiciózní cíl zemí EU, který je i součástí Boloňské deklarace a předpokládá, že v budoucnu každý student v terciárním sektoru vzdělávání stráví část svého studia mimo svoji vlastní školu, pokud možno v zahraničí. Stejně tak bude podporována mobilita akademických pracovníků.
- ☺ Hodnocení kvality vzdělávání bude vnímáno jako komplexní záležitost, která je zaměřena především na odstraňování nedostatků a stálé zdokonalování na základě výsledků vlastního hodnocení a doporučení hodnotících expertů.
- ☺ Dlouhodobým záměrem je v maximální míře využívat a podporovat rozvoj lidských zdrojů: a) pečovat o osobnostní i odborný růst pracovníků terciárního sektoru vzdělávání prostřednictvím celoživotního vzdělávání; b) pomáhat studentům při orientaci ve studijních příležitostech, při nalézání optimální studijní cesty i při orientaci na trhu práce prostřednictvím budování poradenských center poskytujících studijní, psychologické a profesní poradenství.

Zvyšování počtu vzdělaných lidí v populaci patří k prioritám každé země a svědčí o její kultuře, vyspělosti i ekonomickém postavení. Zájem obyvatelstva o vzdělání trvale roste.

Nárůst počtu mladých lidí vstupujících do institucí terciárního vzdělávání znamená podstatné rozšíření spektra nejen schopností a znalostí oproti srovnatelné skupině před deseti lety, ale rozmanitější představy o budoucím uplatnění.

Zájemci o studium přicházejí z daleko pestřejšího spektra sociálního zázemí, které je velice různě motivuje ke studiu a poskytuje jim různé ekonomické možnosti, včetně možné doby studia. Vyhovět požadavkům a schopnostem budoucích studentů, potřebám společností a zároveň nesnížit kvalitu vzdělávání je možné především rozšířenou diverzifikací studijní nabídky v terciárním sektoru vzdělávání.

str. -III-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
 Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
 Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
 registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.

Cílový stav by měl uspokojovat různé potřeby a požadavky uchazečů o studium, nabízet různé cesty studia, měl by být srozumitelný a přehledný, celkově kompatibilní s vysokou mírou vzájemné prostupnosti a měl by respektovat evropské trendy.

Základním úkolem vzdělávací soustavy, zejména terciárního vzdělávání, je připravit absolventy tak, aby byli schopni se uplatnit na trhu práce a stát se zaměstnatelnými. V žádném případě to neznamena, že oblast vzdělávání jako celek by měla být podřízena světu práce. Spíše jsou tyto oblasti – vzdělávání a trh práce – vůči sobě ve vztahu vzájemného ovlivňování; obě jsou do určité míry autonomní, a přece na sobě závislé.

3@Potřeby hospodářství a společnosti se velmi rychle vyvíjejí.

Absolventi vysokých škol a ostatních institucí terciárního vzdělávání musí proto získat takové znalosti a dovednosti, které jim umožní uplatnění i při měnících se požadavcích trhu práce. Rozvoj vzdělanosti může naopak velmi intenzivně ovlivňovat dynamiku rozvoje hospodářství.

Dlouhodobým cílem je sladování výstupů z terciárního sektoru vzdělávání s potřebami a požadavky zaměstnavatelů a poskytování dostatečných a hodnověrných informací jak z oblasti pracovních příležitostí, tak ze sféry nabídky studia.

Instituce terciárního sektoru vzdělávání musí proto rozvíjet kontakty se zaměstnavateli i se svými absolventy. Získají tak relevantní informace a možnost spolupráce na obsahu i uspořádání výuky a na nabídce studia v rámci celoživotního vzdělávání.

str. -IV-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

B)2@CÍLE A STRUKTURA TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Vědecká, výzkumná, vývojová nebo jiná tvůrčí činnost se stane definičním znakem terciárního vzdělávání. Propojení studia s touto činností, její typ a kvantita, rozliší různé typy vysokoškolských studijních programů od vyššího odborného studia a od další studijní nabídky v tomto sektoru vzdělávání.

Studijní a vzdělávací programy v terciárním vzdělávání se zaměří na budoucí společenské uplatnění absolventů a rychle se měnící skladbu trhu práce. Soustředí se na výchovu ke kritickému a tvůrčímu myšlení, vědomí nutnosti trvalého vzdělávání a přizpůsobení se novým možnostem a potřebám.

Všichni studenti terciárního sektoru vzdělávání by měli mít možnost se aktivně účastnit tvůrčí práce, propojené s výukou, která vytváří podnětově bohaté prostředí a silně je motivuje k další práci.

3@Struktura úrovní vzdělání

Institucionální struktura terciárního vzdělávání bude reagovat na nové výzvy změnami, jejichž základem bude přeskupení kapacit a vyjasnění cílů pro všechny její součásti.

Pomaturitní odborné studium, ukončené osvědčením, umožní formou krátkých, modulárně sestavených, studijních cyklů (jednoletých, dvouletých) získat odborné znalosti na úrovni vyšší než středoškolské. Modulární stavba pomaturitního studia dovolí jeho absolventům, kteří budou chtít ve studiu pokračovat, uplatnit moduly ve vyšším odborném studiu a dosáhnout příslušného kvalifikačního stupně.

Vyšší odborné studium bude nadále krátkým typem studia, poskytujícím odbornou kvalifikaci absolventům středních škol. Bude existovat v tříleté podobě, vedoucí k ukončené kvalifikaci a absolutoriu s označením „diplomovaný specialista v oboru“. Nezbytné je otevření možnosti prostupnosti mezi programy vyššího odborného studia a bakalářskými studijními programy. Tříleté programy, které budou schopné úspěšně projít akreditačním řízením, se budou transformovat na bakalářské.

Bakalářské studium jako studium využívající soudobé odborné poznatky a metody, spolu s potřebnými teoretickými základy a tvůrčí činností, bude v souladu s principy Boloňské deklarace představovat pestrou množinu programů s více či méně aplikačním zaměřením, které umožní uplatnění na trhu práce, ale i další studium v magisterských programech.

str. -V-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.

Magisterské studium je zaměřeno na získání teoretických i praktických poznatků, založených na vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti, která je jeho neoddelitelnou součástí.

V souladu s rozvojem bakalářských studijních programů bude koncipováno převážně jako studium na tyto programy navazující. Stejně jako v ostatních případech bude jeho stavba modulární, aby umožňovala maximální možnou prostupnost terciárního sektoru vzdělávání.

Doktorské studium je jako nejvyšší stupeň terciárního vzdělávání zaměřeno především na výzkum a vývoj a samostatnou tvůrčí činnost.

Různé další státem uznané typy studia poskytované státními i nestátními institucemi v rámci celoživotního vzdělávání jsou obvykle krátké typy studia, orientované na výkon povolání nebo zájmově.

3@ Institucionální struktura terciárního sektoru vzdělávání

Vysoké školy univerzitního typu (UVŠ) - uskutečňují všechny typy vysokoškolských studijních programů a různé typy studia v programech celoživotního vzdělávání.

Magisterské a zejména doktorské studijní programy vyžadují, aby výuka na těchto typech škol efektivně využívala vědeckých kapacit nejen škol samotných, ale i kapacit jiných výzkumných a vývojových institucí. Jedná se především o Akademii věd ČR, jejíž vědecký potenciál je nezastupitelný ve výchově mladých vědeckých pracovníků v doktorských studijních programech. Rozvoj výzkumu a vývoje na vysokých školách bude sledovat Národní politiku výzkumu a vývoje z roku 1999.

Vysoké školy neuniverzitního typu (NVŠ) - uskutečňují převážně bakalářské studijní programy a kurzy dalšího vzdělávání. Měly by vznikat s vizí větších multidisciplinárních vzdělávacích institucí, které budou svojí studijní nabídkou sloužit především k uspokojení vzdělávacích potřeb v regionu. Širší spektrum studijních oborů, jejich kombinace, volitelnost a variabilita, jakož i dostatečný počet studentů, je nezbytný pro dosažení kvality a pro efektivní vynakládání prostředků. Součástí činnosti škol jsou i společné projekty s podniky, konzultační a školící aktivity, projekty aplikovaného výzkumu, mezinárodní spolupráce.

str. -VI-

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vyšší odborné školy (VOŠ) – nabízejí vyšší odborné 3leté studium a pomaturitní studium. Mohou poskytovat též bakalářské studijní programy, avšak pouze ve spolupráci s vysokou školou. Vyšší odborná škola má možnost ucházet se o změnu svého statutu na neuniverzitní vysokou školu v případě, budou-li její studijní programy akreditovány jako bakalářské. V některých regionech mohou VOŠ najít svoji hlavní úlohu především v nabídce dalšího vzdělávání.

Institucemi s pomaturitním odborným studiem budou v převážné většině střední školy, jež nabídku svých služeb rozšíří do terciárního sektoru, nejčastěji v podobném oboru, který na středoškolské úrovni pěstují.

Jiné vzdělávací instituce terciárního sektoru organizují nejrůznější státem uznané typy studia. Zpravidla se jedná o několikaměsíční kurzy zájmové nebo kvalifikační (programy celoživotního vzdělávání), které by za určitých předpokladů, v duchu Boloňské deklarace, měly umožnit kumulaci do uceleného formálního typu vzdělávání.

str. -VII-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

---

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.*

C)2@. KVANTITATIVNÍ PROGNOZA ÚČASTI NA TERCIÁRNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Jedním z hlavních cílů vzdělávací politiky vlády ČR je umožnit do roku 2005 polovině populačního ročníku 19letých, aby mohla nastoupit do některého z typů terciárního vzdělávání.

Souvisejícím cílem je, aby dvě třetiny až tři čtvrtiny mladých lidí získaly maturitu ve středním všeobecném nebo odborném vzdělávání.

Kapacita terciárního sektoru vzdělávání musí počítat se zvyšujícím se zájmem starší populace o studium, která může mít potřebu doplnit si formální stupeň studia, ale také zájem o kurzy v rámci celoživotního vzdělávání. Patrně jen malá část této skupiny se bude ucházet o prezenční formu studia, ostatním je nutno nabídnout nové formy studia s využitím informačních a komunikačních technologií (distanční a kombinovanou formu studia). Počty zahraničních studentů budou kompenzovány českými studenty na zahraničních vysokých školách.

3@K dosažení uvedeného cíle předpokládáme, že:

Na vysokých školách dojde k podstatné restrukturalizaci v počtech studentů absolvujících jednotlivé typy studijních programů. Dnešní strukturu vysokoškolských studentů tvoří: necelých 15 % studentů končících bakalářský studijní program (ti bezprostředně v dalším studiu nepokračují), asi 80 % studentů magisterských studijních programů a o málo více než 5 % studentů v doktorských studijních programech. Je nutno zdůraznit, že pokud bude narůstat podíl vstupujících na vysoké školy z příslušného populačního ročníku, není možné bez ztráty kvality absolventů vzdělávat tak vysoký počet studentů na magisterské úrovni. Modelové výpočty byly proto založeny na cíli, že asi polovina studujících bude končit v bakalářském studijním programu, event. dosáhne stupně diplomovaného specialisty na vyšších odborných školách (viz dále). V tom případě by při vstupu 60 000 studentů do prvních ročníků při stávající studijní neúspěšnosti vzrostl celkový počet studentů bakalářských a magisterských programů na 195 00

V systému vnějšího hodnocení kvality bude brán zřetel na rozdílné cíle a úkoly jednotlivých vzdělávacích institucí terciárního sektoru. Výsledky hodnocení kvality nebudou využívány pro jejich vzájemné porovnávání. Předmětem hodnocení bude míra naplnění jejich cílů. Aktivity vnitřního hodnocení budou s vnějším hodnocením

str. -VIII-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.

koordinovány tak, aby bylo dosaženo maximální efektivity práce k tomu účelu vynaložené. Výsledky hodnocení nebudou přímo vázány na rozdělování finančních prostředků. Na nápravu nalezených chyb bude vždy poskytován přiměřený čas

Studenti budou vedeni k vysoké odborné flexibilitě, tvořivým schopnostem, kulturním a komunikativním schopnostem a morálním hodnotám. I v sektoru terciárního vzdělávání je nutné cílevědomě rozvíjet výchovu k demokratickému občanství, multikulturalitě a toleranci a morálním hodnotám.

str. -IX-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

---

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.*

1 @ Sloupce

str. -X-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

---

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lenka Satková.
Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, příspěvková organizace.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu OP VK 1.5 – EU peníze středním školám,
registrační číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0809.*

Jak vybrat digitální videokameru

Mini DV kamery

Do této kategorie patří jak ty úplně nejlevnější přístroje, tak přístroje poloprofesionální až profesionální za desítky tisíc. Výhodou záznamu na miniDV pásku je jeho kvalita, kdy nedochází k žádné kompresi dat a záznam je uložen v plné kvalitě. Nevýhodou potom je jeho složitější zpracování a následná archivace.

DVD kamery

Tyto kamery vznikly pro snadnější práci s natočeným videem. Do kamery se vkládají 8 cm disky dvd, které po finalizování (úplného zaplnění) můžete rovnou vložit do vašeho dvd přehrávače a není s ním žádná další práce, pokud se záznamem nechcete dále pracovat. Pro úpravu vložíte disk do pc a přes program na úpravu videa záznam pozměníte a poté vypálíte na normální dvd. Nevýhodou dvd kamer je krátká doba záznamu a to jen 15 min. na jednu stranu dvd

HDD kamery

Tyto přístroje ukládají svůj záznam na vnitřní harddisk, který je velice podobný tomu v počítači, jen je menší. Obrovská výhoda je jeho velká kapacita, kdy se standardní kamerou v nejlepší kvalitě můžete souvisle nahrávat na 30GB harddisk přes 7hodin záznamu. Stahování a následná archivace je též velice jednoduchá obzvláště, když máte PC nebo dvd rekordér nejlépe také s HDD. Tyto kamery se hodí pro natočení celé dovolené bez toho, aby si člověk sebou musel vzít spoustu kazet nebo miniDVD disků, a také je vhodná pro záznam celých představení.

Kamery na paměťové karty

Patří dnes k nejmodernějším kamerám. Tento způsob záznamu sebou nese spoustu výhod. Paměťová karta je malá, tudíž i kamera je o hodně menší než jiné typy. Záznam na kartu nevyžaduje mechanické prvky, a tudíž je kamera méně poruchová. Paměťové karty se dají přepisovat prakticky nekonečněkrát a jsou tedy i úspornější. Koupíte jednu nebo dvě dostatečně velké karty a tím investice končí.

Kamery s kombinovaným záznamem

Do této kategorie spadají většinou dražší přístroje, které umožňují zaznamenávat buď v plném formátu na miniDV pásku nebo na paměťovou kartu komprimovaně. Výhodou je možnost zvolit si buď velice kvalitní záznam na pásku, který se v počítači dá přesněji stříhat, nebo není-li to třeba, zaznamenávat na paměťovou kartu. Paměťová karta je pro archivaci pohodlnější, protože záznam není tak kvalitní a nezabírá tolik místa.

str. -XI-

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ